

Entrevistem a l'escriptora Mª Carme Roca

«No podré viure prou anys per explicar totes les històries
que em ballen dins del cap»

Imatge de "A Barcino" una de les obres més exitoses de M. Carme Roca.

Avui el *Cercle Català d'Història* té el plaer de poder entrevistar a una de les nostres sòcies més conegudes i prolífiques pel que fa a producció literària, la M. Carme Roca.

Historiadora i filòloga, des de l'any 1997 es dedica professionalment a l'escriptura. D'ençà d'aleshores ha publicat més de mig centenar de llibres, molts dels quals adreçats al públic infantil i juvenil. Per la seva trajectòria ha rebut diversos premis.

És també membre del *Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil* com a representant de l'*Associació d'Escriptors en Llengua Catalana* i també jurat de premis literaris com el Néstor Lujan de novel·la històrica o el Ciutat de Badalona de narrativa juvenil. Col·labora regularment amb la revista educativa *Escola Catalana*.

La seva personalitat ja li ve de família. Segons ella mateixa explica al seu web: “Unes hores abans del meu naixement, els meus pares eren al cinema veient *Cuando ruge la marabunta* (jo no rugia, però em feia notar). La meva mare, malgrat començar a patir dolors de part, es resistia a abandonar la sala i la projecció de la pel·lícula, un film de l'any 1954 dirigit per Byron Haskin i interpretat per Charlton Heston i Eleanor Parker. I fins que la pel·lícula no va acabar, no van marxar.”

M. Carme, ja portes més de mig centenar de publicacions al llarg de la teva carrera. Amb aquesta perspectiva, com veus ara la feina feta, i especialment la que queda per fer?

Pel que fa a la feina feta... Doncs, sí, he treballat molt i hi he abocat molta passió. Estic contenta de la trajectòria.

Ara, l'objectiu és continuar, anar escrivint, anar aprenent.

En quin moment de la teva carrera literària i perquè, vas decidir dedicar-te a l'art d'escriure, en exclusivitat?

Va ser a partir de l'any 2005. Ho hauria volgut fer abans, però no era possible tant per raons econòmiques com familiars.

Escriure és una passió que he convertit en la meva professió. Com deia Gustave Flaubert, això d'escriure és una manera de viure.

Que suposa en la teva trajectòria el premi Prudenci Bertrana de 2018? Canvia alguna cosa a partir d'aquest fet?

Un pas més, però un pas molt important, ja que és un dels premis més prestigiosos de la literatura catalana.

En essència no canvia res, però sí que el Bertrana m'ha aportat més reconeixement.

Que en penses de l'èxit que ha tingut en els darrers anys la novel·la històrica? Creus que ajuda a apropar-nos al nostre passat o pel contrari correm el perill d'acabar deformant-lo?

És un èxit inevitable, sobretot si parlem de la novel·la històrica que parla dels Països Catalans. Aquest tipus de novel·la ens explica el que no ens ha explicat la història a l'escola, a la universitat. Volem, necessitem saber d'on venim.

És evident que hi poden haver deformacions, però el lector ja sap fer garbellada. El que interessa és que s'escrigui novel·la històrica nostrada.

Creus que a Catalunya, no hem estat capaços encara d'aprofitar els nostres referents històrics de cara a portar-los al gran públic, bé sigui en cinema, TV, literatura, etc.?

Malauradament, no hem estat capaços i cal dir que patim enormes dificultats. Mentre siguem una terra colonitzada, no podrem acabar d'aixecar el cap. Ara bé, el problema no rau només en els de fora, el principal el tenim dins, entre nosaltres. Cal que siguem una mata de jonc, com deia en Ramon Muntaner.

Vas néixer al carrer de Sant Domènec del Call, allà on al s. XV, el mestre del racional, en Lluís de Santàngel tenia una mena de despatx on feia negocis i que era propietat de la família dels Colom. Algun lligam amb la teva novel·la, «L'enigma Colom» del 2014?

El carrer Sant Domènec del Call, avui Salomó ben Adret apareix en unes quantes novel·les meves. “Causalitats”, que en dic jo. I sovint ha estat una sorpresa, que he descobert un cop ja havia començat a desenvolupar la novel·la: que si el primer *Can Jorba* va estar en aquest carrer fent cantonada amb el del Call (*A punt d'estrena*); que si la Mariana Copons hi va morir (*La merla blava*); que si la família dels Minici hi tenien la seva *domus*, a l'altra banda d'aquest *decumanus minor* (*Bàrcino /A Bàrcino*)...

A la novel·la *L'Enigma Colom* el lligam hi és, evidentment amb la família Colom i en Lluís de Santàngel.

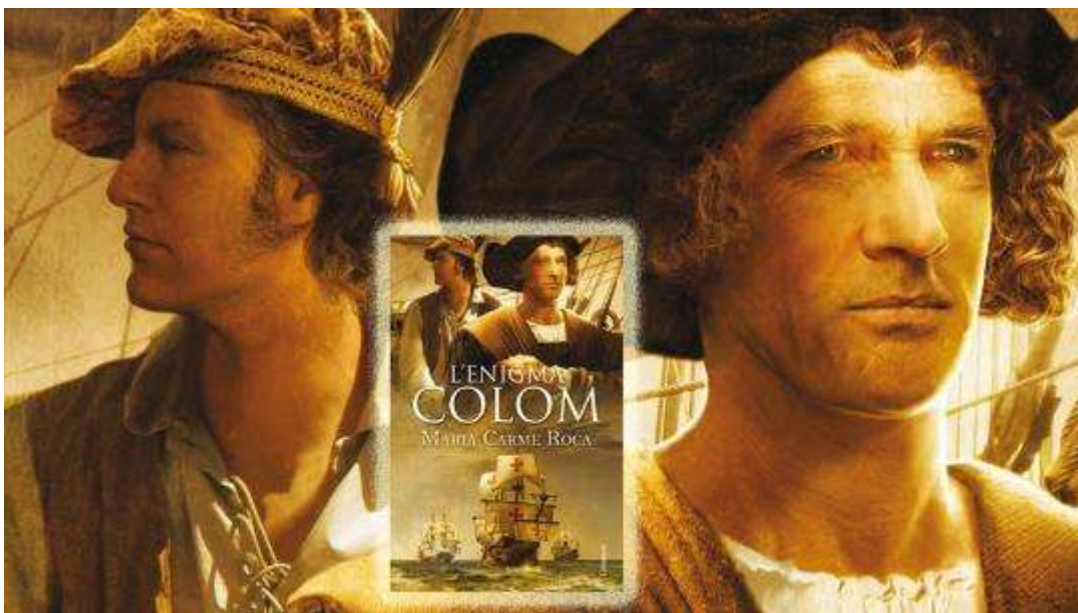
Com va rebre la crítica aquesta obra teva?

Bé, però passant-hi una mica de puntetes. N'hi va haver que em van deixar de banda de bon començament, perquè *L'enigma Colom* parteix de la base que Cristòfor Colom és català.

D'altra banda, cal dir que la novel·la històrica és un gènere menystingut, com la novel·la negra. I se'n fa poca de crítica. És obvi també, que no tots els crítics saben història amb la qual cosa passen de llarg,

Per què creus que a Catalunya encara li fa tanta por, explicar la seva història o discutir sobre aquells episodis que s'han falsejat al llarg dels darrers anys?

Per covardia, per comoditat, perquè hi ha qui no accepta que hi pugui haver una altra realitat. Hi ha temes que estan proscrits i el d'en Colom n'és un. Hem de tenir en compte també, que fa uns anys, uns quants es van apuntar a dir la seva sense cap mena de rigor històric i això ha fet molt mal. Caldria començar de nou.

L'ajuntament de Barcelona, amb l'excusa que molts monuments no ens representen a tots, té entre cella i cella, la possibilitat d'enderrocar monuments tan emblemàtics com el de Colom. Quina opinió en tens?

Opino que és una mala pensada. La importància que va tenir el 2n viatge quan les naus van partir de Barcelona el setembre del 1493 ja és prou motiu perquè hi hagi aquest monument.

M. Carme, que és el que encara no ens has contat en els teus llibres?

No podré viure prou anys per explicar totes les històries que em ballen dins del cap.

Finalment, si demà tornés la inquisició i només poguessis alliberar de la foguera un sol dels teus llibres, quin escolliries?

Impossible de respondre. Tots són les meves “creatures”. Tanmateix, si fos el cas, faria mans i mànegues per salvar tots els que pogués.